

Megnyitó az MN közlekedési konferenciához

Grézló Imre ezredes

Az MN Közlekedési konferenciájának témája a katonai közlekedés helyzetének elemzése, fejlesztése fő irányainak megvitatása, meghatározása.

A konferencia a folyó 5 éves terv negyedik évében kerül megtartásra. Ez az időpont lehetőséget biztosít arra is, hogy áttekintsük a VI. 5 éves terv fejlesztési célkitűzéseinek várható teljesítését, illetve elemezzük a VII. 5 éves terv fejlesztési elgondolásait.

Az elvi alapozás érdekében ismertetni kívánom a „katonai közlekedés” MN-ben elfogadott meghatározását, mely szerint: „A katonai közlekedés fogalma alatt mindazon tevékenységek összességét értjük, amelyet a katonai és polgári közlekedési szervek, valamint a közlekedés szolgáltatásait igénybe vevő katonai szervezetek összehangoltan végeznek a néphadsereg béke és haditevékenysége közlekedési biztosítása érdekében.”

A közlekedési biztosítás fogalmát – tekintettel az MN béke és haditevékenysége koalíciós kereteire – a 01/1974. sz. HM parancsal életbe léptetett 011/1974. sz. EFEF parancs a következők szerint határozza meg: „A közlekedési biztosítás magába foglalja a közlekedési utak és szállítóeszközök előkészítésével és üzemeltetésével, a közlekedési hálózat műszaki biztosításával és helyreállításával kapcsolatos rendszabályok komplexumát valamennyi közlekedési ágazat fennakadása nélküli működésének biztosítása céljából, továbbá az Egyesített Fegyveres Erők érdekében végzendő katonai szállítások teljes és időben történő végrehajtását.”

A konferencia aktualitását a katonai közlekedés, a közlekedési biztosítás megnövekedett jelentősége is alátámasztja. A közlekedési biztosítással szemben támasztott követelmények a hadsereg fejlesztéséből és a népgazdaság helyzetéből származó tényezők miatt megnövekedtek, ezért fejlesztésére nagy figyelmet kell fordítani. A közlekedési biztosítás fejlesztését befolyásoló tényezők és körülmények közül az alábbiakat lehet kiemelni:

- a nemzetközi helyzetben továbbra sem várható számottevő enyhülés, így a szocialista országok honvédelmi felkészülését a NATO, de főként az USA mérhetetlenül felfokozott fegyverkezését ellensúlyozni képes, szinten kell tartani,
- a népgazdaság a következő tervidőszakban sem fog bővelkedni fejlesztési lehetőségekben;

- az önálló vállalati gazdálkodás általánossá válása a korábbinál bonyolultabb gazdálkodási körülmények alakulhatnak ki;
- az ország közlekedési rendszerének fejlesztése továbbra is visszafogott lesz, kiemelt feladatokra koncentrált;
- várhatóan csökkenni a fajlagos szállítási ráfordítások, a szállítási ágazatok között a közúti szállítás részaránya – főként a vasúttal viszonylatban – mérséklődni fog;
- a közúti és vasúti járműpark további elöregedésével számolnunk, a hadsereg szükségleteit biztosító közepes tehergépkocsi park összességében is csökkenni fog.

Az MN fejlesztése kapcsán a következő tényezőkkel számolhatunk:

- tovább növekszik a láncfalpas és nehéz technika aránya, ezzel együtt az MN vasúti csapatszállítási szükségletei is növekednek;
- növekszik a harcoló csapatok számvetett harcaltati anyagfogyasztása, várható egyes anyagfélések mozgókészlet szintjének növelése – mindezek szükségessé teszik a szállítási kapacitás fejlesztését;
- a haditechnikai eszközök hosszabb ideig rendszerben maradnak, ezáltal növekednek a fajlagos fenntartási költségek, a fenntartási és fejlesztési költségek aránya az előző felé tolódik el.

Összességében megállapítható, hogy nem számolhatunk a körülmények jelentősebb javulásával.

Az ÁHKSZ időszakában a katonai közlekedés vezető-irányító szerveire háruló feladatok, illetve követelmények a következőkben foglalhatók össze:

- a katonai szállítások gazdaságos végrehajtásának biztosítása az MN és a népgazdaság szállító kapacitása leghatékonyabb igénybevételével, ezzel üzemeltetési és szállítási költség, illetve munkaerő megtakarítást kell elérni;
- a rakodásgépesítés fejlesztése, élőmunka megtakarításra és balesetmegelőzésre irányuljon;
- biztosítsák a rövidebb kiképzési ciklusidő miatt a megnövekedett csapatszállítások, a láncfalpas technika lábön való menettel szemben gazdaságosabb vasúti szállítás időben, balesetmentesen és lehetőség szerint a népgazdasági szállításokkal összehangolt végrehajtását;
- biztosítsák a környezet védelmét, a termőföldek óvását, ennek érdekében használható állapotban kell fenntartani – az eredetileg kijelölt nyomvonalon – a láncfalpas technika közlekedését biztosító földút hálózatot;
- a balesetmentes közlekedés, az utak, műtárgyak épségének megóvása, a lakosság nyugalmanak biztosítása érdekében követeljük meg a katonai mozgások szervezett, különleges biztonsági rendszabályok betartásával történő végrehajtását;
- az ország közlekedési rendszere háborúra való felkészítése terén érvényesítsék a szakmai követelményeket, vegyenek részt a megvalósításban;
- a katonai közlekedés háborús felkészítése során biztosítsák az M szállítási kapacitások meglétét a néphadseregi szállító vállalatoknál, figyelemmel kísérik a közlekedési hálózat helyreállító kapacitását;
- az MN közlekedési szolgálat különböző vezető és végrehajtó szervei végezzék a közlekedési biztosítás témakörébe tartozó feladatok koordinálását az MN és a szövetséges csapatok, illetve a polgári közlekedési szervezetek között – az MNVKF és az MNHF követelményei alapján.

Háborús időszakban az MNK területén igen jelentős tranzit jellegű szövetséges anyag és csapatszállításokkal kell számolnunk, ugyanakkor az ellenség közlekedési hálózatot romboló növekvő lehetőségei miatt egyre nagyobb feladatot jelent az MN és a szövetséges csapatok szállítási szükségletei kielégítése. Ez csak a katonai közlekedés biztosításában résztvevő szervek: az MN, a KM és a szövetséges csapatok szoros együttműködésében valósítható meg. Az MN közlekedési szervei a végrehajtás irányítása mellett szakmai koordináló szerepkört is betöltenek – az MNVK és MNHF-ség követelményei és utasításai alapján.

Az MN közlekedési szolgálatának olyan információs és irányító rendszerrel kell rendelkeznie, amely biztosítja az MN és a szövetséges csapatok szállítási feladatai, az MNK területén végrehajtásra kerülő csapatmozgások és a katonai igénybevételre tervezett közlekedési hálózat üzemeltetése és helyreállítása szakmai irányítását. Közvetlen irányítása alá tartozik az MN elvonuló szárazföldi csapatai hadműveleteinek közlekedési biztosítása – a koalíciós seregtest közlekedési szerveivel, valamint az MN felsőszintű anyagnem felelős szerveivel való szoros együttműködésben.

Az előzőekben elhangzottak egyértelműen bizonyítják a katonai közlekedés megnövekedett szerepét és jelentőségét. E konferencia célja az, hogy a közlekedési szolgálat vezetése által előterjesztésre kerülő elemzéseket, helyzetértékeléseket és fejlesztési elgondolásokat a meghívott elvtársak közreműködésével vitassuk meg, pontosítsuk, és jelöljük ki a fejlesztés optimális irányait és feladatait.

Kérem ehhez a résztvevők aktív, alkotó közreműködését.